

Культурний фронт України
(оперативна інформація за інтернет-ресурсами)

07.06.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

Червень культурної людини: фестивалі Шекспіра і Миколайчука, найочікуваніші літературні прем'єри та гастролі Іздрика. – Анастасія Большакова

Павло Маков: «Доводити світу свою культурну ідентичність треба не лише через Примаченко, а й через сучасників». – Ксенія Білаш

росіяни в окупації змушують дітей прославляти Пушкіна

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Правозахисники вимагають від Міжнародного кримінального суду видати ордери на арешт Симоньян, Кисельова та інших пропагандистів. – Мар'яна Зінченко

Кримінальні провадження щодо російських топпропагандистів не є легкими у доказуванні, – представник СБУ. – Роман Мельник

Як продезінфікувати себе від «русского міра» з проектом «Прощавай, імперіє!». – Марія Спалек

Жінок-лідерок запрошують на тренінги з протидії дезінформації. – Світлана Чернецька

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

Криворізький Центр Сучасної Культури проведе лекції з деколонізації та нових культурних нарративів. – Марічка Максимець

Театр

Екскурсія легендарним Києвом: про що вистава «Легенди Києва» у Театрі на лівому березі. – Софія Коваленко

В австрійському Граці покажуть виставу від релокованих харків'янок. – Антон Малиновський

«До серця присмоктався „совок”». Триптих про Донбас: авторка розповіла, чим надихалась і де представить роботу. – Лія Русик

Музика

Secret Service Entertainment Agency стає групою компаній у SSX Partnership Group. – Марічка Максимець

[Продюсер Михайло Ясинський: про виживання лейблів та моделі бізнесу під час війни. – Данило Панімаш](#)

Візуальні мистецтва

[Україна на Венеційській бієнале, роки уваги – 1914, 1993, 2025–2026](#)

[На фасаді психіатричної лікарні Павлова у Києві з'явилася фотоінсталяція її працівників – їх потім покажуть і у Парижі. – Ірина Андрейців](#)

[У Харкові може з'явитись стаціонарний «Фонтан виснаження» Павла Макова. – Ксенія Білаш](#)

[У Рівному презентували картини Марії Брухлій, написані на мішках](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[У Києві відбулося обговорення розробки Стратегії розвитку анімаційної індустрії України. – Олена Чередниченко](#)

[Щоденник Docudays. День 6. Сімейний портрет в інтер'єрі: щастя і жахіття. – Дмитро Десятерик](#)

[21-й Міжнародний фестиваль Docudays UA оголосив переможців. – Поліна Горлач](#)

[«ТРО Медіа» оголосило програму фестивалю «Війна в об'єктиві». – Валерія Буняк](#)

[ОМКФ 2024, який пройде у Києві замість Одеси, оголосив спеціальну програму Фестиваль фестивалів. – Анна Семьонова](#)

[На Суспільному презентують фільм «Відстань» про дітей з прифронтових територій. – Олексій](#)

[На Netflix у червні виходить п'ять українських фільмів. – Юлія Поліковська](#)

[Одеська кіностудія відповіла на заяву Держаудитслужби про збитковість та ризик припинити своє існування. – Анастасія Сударенко](#)

Література. Книговидання

[Український ПЕН випустив альманах із текстами учасників фестивалю «Прописи». – Валерія Буняк](#)

[Євген Лір пише англomовну книгу про Херсонщину та підриг росіянами Каховської ГЕС. – Поліна Горлач](#)

Музейна справа

[В Києві розпочала роботу виставка «Дохристиянські вірування України». – Олександр Кравченко](#)

Підготовка до великої війни, виставки закордоном та диджиталізація. Як Харківський ЛітМузей працює під час вторгнення? – Жданович Дарина

Маневицький краєзнавчий музей презентували на міжнародній конференції у Берліні

Запроволочне життя. – Олександр Авербух

Охорона культурної спадщини

Чоловік незаконно намагався вивезти з України французькі книги кінця XIX ст.

Навчальні заклади

Як відновлюють академію Бойчука після ракетного удару: коментарі академії та МКІП. – Оксана Заблоцька

Культура національних меншин. Закордонні українці

В Українському домі в Ризі запускають курси української мови та літератури. – Анна Семьонова

Підтримка України у світі

Ада Уордсуорс: благодійність, українська мова та улюблені місця в Харкові. Strangers Not Strangers. – Арися Чернобай

Загальні питання

Червень культурної людини: фестивалі Шекспіра і Миколайчука, найочікуваніші літературні прем'єри та гастролі Іздрика. – Анастасія Большакова

Анонс культурно-мистецьких подій у різних містах України. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/kudi-shoditi-u-chervni-afisha-koncertiv-vistav-vistavok-i-festivaliv-301952/>

Павло Маков: «Доводити світу свою культурну ідентичність треба не лише через Примаченко, а й через сучасників». – Ксенія Білаш

П. Маков – художник, який представляв Україну на 59-й Венеційській бієнале, що відкрилася на 60-й день повномасштабного вторгнення. Тоді, у квітні 2022-го, увага світу була прикута до України, і Маков нонстоп давав блискучі інтерв'ю англійською та італійською, розповідав про нашу країну та чому важливо підтримати її. Його проєкт «Фонтан виснаження», виставлений в Українському павільйоні, отримав 3,5 тис. рецензій від медій з усього світу. Зараз варіанти «Фонтану» можна побачити в музейному кварталі Відня та харківському ЄрміловЦентрі, а інші роботи Макова – у київській галереї «Дукат», львівському Jam Factory й на виставці, що подорожує містами Італії. Тим часом сам художник далі живе в Харкові – місті, з яким міцно пов'язана вся його творчість; продовжує збирати донати на потреби ЗСУ разом з групою митців-волонтерів «ФронтАрт»; створює нові роботи. У рамках спецпроєкту «Території культури», створеного в партнерстві з компанією «Перша приватна броварня» та присвяченого трансформації української культурної ідентичності, в інтерв'ю митець розповідає про те, як зараз змінюються Харків та Україна, про пам'ятники як симптом і про важливість сучасного мистецтва для культурної дипломатії. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/06/07/617214_pavlo_makov_dovoditi_svitu.html

росіяни в окупації змушують дітей прославляти Пушкіна

«В першу річницю підризу росіянами Каховської ГЕС окупанти на лівому березі святкували 225-річчя Пушкіна: російського поета, якого російська влада зробила об'єктом пропаганди. Так, у місцевому театрі для дітей показали виставу про Пушкіна. Цікаво, що грати письменника, який прожив 36 років, довелося актору, який виглядає явно старше, а гриму і костюмів, аби відобразити образ поета, явно не вистачило. До роботи над виставою також задіяли і херсонську артистку-зрадницю Р. Рубльову, яка ще нещодавно на сцені херсонського театру грала українських героїв. Дійство під назвою „Какая прелесть эти сказки!“ відбувалося у скарбовському домі культури. Окрім Пушкіна, у виставі були такі герої, як кіт-учений та няня Пушкіна Аріна Родіонівна: традиційні персонажі російської пропаганди. Нових росіяни навіть не вигадують. Так само борди з Пушкіним висіли в Херсоні під час окупації. Щоправда, росіяни не встигли ввести пропаганду Пушкіна системно в обласному центрі». Джерело:

<https://skadovsk.rayon.in.ua/news/712268-rosiyani-v-okupatsii-zmushuyut-ditey-proslavlyati-pushkina>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Правозахисники вимагають від Міжнародного кримінального суду видати ордери на арешт Симоньян, Кисельова та інших пропагандистів. – Мар'яна Зінченко

Міжнародна федерація за права людини (FIDH) спільно з Харківською правозахисною групою (ХПГ) і Центром громадянських свобод (ЦГС) направили звернення до офісу прокурора Міжнародного кримінального суду (МКС) у Гаазі і хочуть змусити прокуратуру видати ордери на арешт шести російських пропагандистів: В. Соловйова, головної редакторки пропагандистського телеканалу RT М. Симоньян, голови медіагрупи «росія сьогодні» Д. Кисельова, радіо- й телеведучого С. Мардана, а також заступника голови ради безпеки росії Д. Медведєва. У FIDH вважають, що перший заступник голови адміністрації президента росії О. Громов – людина, яка відповідає за державну пропаганду на російському телебаченні, він також несе відповідальність за переслідування українців за допомогою мови ненависті. На думку авторів заяви, вони сприяють воєнним злочинам росії, будучи причетними до кампанії з поширення ненависті до мирних жителів України. Правозахисники заявляють, що ці дії можна кваліфікувати як злочин проти людяності. У рамках свого звернення правозахисники проаналізували понад дві тисячі відеозаписів з висловлюваннями російських пропагандистів, зробленими в період з 24 лютого 2022 року до 24 лютого 2024-го. Загалом FIDH та її партнери виявили понад 300 висловлювань, які вважають проявом мови ненависті щодо українців. Результати дослідження FIDH направлено до офісу прокурора МКС. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227941/2024-06-06-pravozakhysnyky-vymagayut-vid-mizhnarodnogo-kryminalnogo-sudu-vydaty-ordery-na-aresht-symonyan-kyselova-ta-inshykh-propagandystiv/>

Кримінальні провадження щодо російських топпропагандистів не є легкими у доказуванні, – представник СБУ. – Роман Мельник

Про це на пресконференції сказав начальник відділу Головного слідчого управління Служби безпеки України О. Мазур. За його словами, доказ має бути належний чином здобутий органом досудового розслідування чи прокурором. По-друге, щоб юридично належним чином дослідити висловлювання того чи іншого пропагандиста, потрібно отримати висновок судового експерта – лінгвіста. «Хочу сказати, що в абсолютній більшості випадків той матеріал, який ми подаємо на дослідження в експертизу, експерт не зважується написати, що у тих чи інших висловлюваннях є відповідні заклики до чогось», – заявив Мазур. Він повідомив, що СБУ також веде кримінальне провадження «магістральне, по пропаганді в цілому». У ньому досліджуються топпропагандисти кремля, зокрема перший заступник керівника адміністрації президента росії О. Громов. Мазур пояснив, що Громов є топовим посадовцем у

рф, який пов'язаний з пропагандою. Проте, за його словами, він є закритим, латентним посадовцем, який не висловлюється відверто. «І жодних документів, які б свідчили, що він вчиняє відповідні дії щодо керування цією пропагандистською машиною, органом досудового розслідування не було здобуто», – каже представник СБУ. Відтак він висловив бажання ознайомитися з матеріалами, які правозахисники подають у Міжнародний кримінальний суд щодо російських пропагандистів – «може, вони будуть корисними для органу досудового розслідування, для прокурора та у подальшому – для суду», – сказав Мазур. Джерело:

<https://detector.media/infospace/article/227958/2024-06-07-kryminalni-provazhennya-shchodo-rosiyskykh-toppropagandystiv-ne-ie-legkymy-u-dokazuvanni-predstavnyk-sbu/>

Як продезінфікувати себе від «руського міра» з проєктом «Прощавай, імперіє!». – Марія Спалек

На каналі «Суспільне Культура» у травні стартував проєкт «Прощавай, імперіє!» про особисту дерусифікацію та пошуки ідентичності. «У десяти випусках блогу я хочу поговорити з вами про знищення росії всередині себе. Чому „Прощавай, імперіє“? Тому що це про відновлення справжньої ідентичності кожного з нас», – говорить на початку кожного випуску ведуча О. Котубей-Геруцька. Вона також є авторкою ідеї та сценаристкою проєкту. Нові випуски виходять раз на два тижні. Станом на 4 червня доступні два епізоди. Ведуча ставить питання та шукає відповіді крізь призму свого досвіду зросійщеності та відновлення ідентичності. За її прикладом те ж саме роблять гості програми. Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/227913/2024-06-06-yak-prodezinfikuvaty-sebe-vid-russkogo-mira-z-proiektom-proshchavay-imperiie/>

Жінок-лідерок запрошують на тренінги з протидії дезінформації. – Світлана Чернецька

«Детектор медіа» спільно з Асоціацією інноваційної та цифрової освіти запрошують жінок-лідерок посилювати знання та вміння щодо протидії дезінформації. Після навчання учасниці отримають змогу отримати стипендії на реалізацію власних проєктів з протидії дезінформації. Докладніше:

<https://go.detector.media/zhinok-liderok-zaproshuyut-na-treningi-z-protidiyi-dezinformatsiyi/>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

Криворізький Центр Сучасної Культури проведе лекції з деколонізації та нових культурних наративів. – Марічка Максимець

10–16 червня у Кривому Розі Криворізький Центр Сучасної Культури (KRCC) організує освітню програму в межах резиденції «Кривий Ріг: Культурна спадщина». Вона складається з тематичних лекцій з деколонізації та нових культурних наративів. Докладніше про програму:

<https://liroom.com.ua/news/kulturna-spadshchyna/>

Театр

Екскурсія легендарним Києвом: про що вистава «Легенди Києва» у Театрі на лівому березі. – Софія Коваленко

У Київському академічному театрі драми і комедії на лівому березі Дніпра 25 й 26 травня до Дня Києва відбулися спецпокази вистави «Легенди Києва» режисерки Н. Сиваненко. Прем'єру заплановано на 9 червня. П'єсу на замовлення театру створила драматургиня К. Пенькова. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/762253-ekskursia-legendarnim-kievom-pro-so-vistava-legendi-kieva-u-teatri-na-livomu-berezi/>

В австрійському Граці покажуть виставу від релокованих харків'янок. – Антон Малиновський

8 та 9 червня харківські мисткині, котрі наразі проживають в австрійському Граці, представлять лялькову виставу «Я. вона. її» про різні етапи становлення жінки, стереотипи, з якими вона стикається протягом життя та вчиться їм протистояти. Авторкою ідеї та сценарію, а також акторкою є В. Ченцова. Вистава йде українською мовою з німецькими субтитрами. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/performance-in-graz/>

«До серця присмоктався „совок”». Триптих про Донбас: авторка розповіла, чим надихалась і де представить роботу. – Лія Русик

Художниця з Донецька К. Гончарова у Німеччині візьме участь у театральному проєкті, де презентує триптих про Донбас. «Requiem for Donetsk» – про місто, в якому вона не була з 2013 року через окупацію рф. В інтерв'ю мисткиня розповідає, які сенси вклдала та коли відбудеться прем'єра. Докладніше:

<https://suspilne.media/donbas/760275-triptih-pro-donbas-avtorka-rozpovila-cim-nadihalas-i-de-predstavit-robotu/>

Музика

Secret Service Entertainment Agency стає групою компаній у SSX Partnership Group. – Марічка Максимець

Secret Service Entertainment Agency – українська агенція, що займається продюсуванням і менеджментом зірок шоубізнесу, заснована у 2007 році. Відтепер компанія змінює структуру і розширяється – стає групою компаній SSX (Secret Service X), і об'єднує окремі компанії: UA Artists Booking – організовує концертну діяльність українських артистів; SSDP / Secret Service Digital & Publishing – допомагає артистам швидко з'явитися на усіх стрімінгових платформах та просуває створений ними музичний контент; CCC Agency / Celebrity Commercial Communications – з'єднує виконавців із брендами, і створює спільні креативні проєкти; No Limits Publicity Agency – виконує усі комунікаційні завдання, що стоять перед артистами. SSX Partnership Group не обмежується лише чотирма напрямками діяльності. Компанія також бере участь у створенні шоу, виробництві кіно, театральних постановках, проєктах з ілюзії та освітніх проєктах. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/ssx-partnership-group/>

Продюсер Михайло Ясинський: про виживання лейблів та моделі бізнесу під час війни. – Данило Панімаш

М. Ясинський – продюсер і власник компанії Secret Service Entertainment Agency, серед клієнтів якої Алан Бадоев, Макс Барських, Оля Полякова, Tayanna, Jerry Heil і «Воплі Відоплясова». В інтерв'ю він розповідає про гібридні моделі роботи українських лейблів, історію успіху компанії Secret Service Entertainment Agency, її переформатування у новий бренд SSX Partnership Group і чому глобальний український шоу-бізнес потребує змін. Докладніше:

<https://slukh.media/texts/interview-yasynskiy/>

Візуальні мистецтва

Україна на Венеційській бієнале, роки уваги – 1914, 1993, 2025–2026

До листопада 2024 року триває Венеційська бієнале, на якій українське мистецтво представлено у Національному павільйоні України та Польщі, а також на виставках паралельної програми. Куратор та критик Б. Філоненко розповідає історію української присутності на Венеційській бієнале та говорить про те, як росія продовжує просувати свої наративи. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/755671-ukraina-na-venecijskij-bienale-roki-uvagi-1914-1993-2025-2026/>

На фасаді психіатричної лікарні Павлова у Києві з'явилася фотоінсталяція її працівників – їх потім покажуть і у Парижі. – Ірина Андрейців

У фотоінсталяції – 150 працівників медзакладу. Не лише лікарів, а й медсестер, прибиральниць, працівників буфету та адміністраторів. Її створив французький митець JR у межах свого глобального проекту «Inside Out». Це колаборація художника з французькою асоціацією Ukraine CombArt, що підтримує українські ініціативи. Франко-український режисер та президент Ukraine CombArt А. Юрченко каже, що проєкт прагне підвищити обізнаність міжнародної спільноти щодо психологічних наслідків повномасштабної війни в Україні, і «привернути увагу до потреб українців у реабілітації та потреб медзакладів, зокрема самої „Павлівської лікарні”». За словами Юрченка, надалі проєкт із портретами медпрацівників «Павлівської лікарні» також планують представити «на фасаді однієї з найбільших лікарень Парижа», якої саме – поки не розкривають. Докладніше:

https://lb.ua/health/2024/06/06/617379_fasadi_psihiatrichnoi_likarni.html

У Харкові може з'явитись стаціонарний «Фонтан виснаження» Павла Макова. – Ксенія Білаш

На одному з будинків Харкова може з'явитися стаціонарна інсталяція П. Макова «Фонтан виснаження». З такою ініціативою виступив Харківський літературний музей. «Це складна конструкція, за нею треба буде доглядати, періодично чистити, – каже художник. – Є загроза що можуть покрасти воронки – це ж бронза, цвєтмет. Щоб запобігти вандалізму, можна було б повісити його

на брендмауер, тоді він буде працювати як фонтан під час дощу». Маков також висловив сумнів, чи прийме цю ідею адміністрація Харкова: «В мене є сумніви, що наша влада проковтне назву „Фонтан виснаження”, бо вони ж усі кажуть про „Харків – залізобетон”. А мені це видається хибною концепцією, бо люди у Харкові з плоті і крові, вони гинуть». У разі, якщо адміністрація надасть дозвіл на встановлення, Маков готовий передати місту роботу безоплатно. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/06/07/617536_harkovi_mozhe_zyavitis.html

У Рівному презентували картини Марії Брухлій, написані на мішках

У Рівному відбулося відкриття художньої виставки М. Брухлій «Українське село. Частина перша. Тварини». Експозиції з серії «Кури» і «Гуси та качки» розмістили в обласному краєзнавчому музеї. Офіційне відкриття провели 5 червня. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/712101-u-rivnomu-prezentovali-kartini-marii-brukhliiy-napisani-na-mishkakh>

Кіномистецтво. Кінопрокат

У Києві відбулося обговорення розробки Стратегії розвитку анімаційної індустрії України. – Олена Чередниченко

У Києві відбулася дискусійна панель щодо розробки Стратегії розвитку анімаційної індустрії України «Анімація 2035: держава, бізнес, освіта». Ініціатором створення зазначеного документа виступила Українська анімаційна Асоціація. Після багатьох років намагань існувати відокремленими групами представники анімаційної індустрії нарешті усвідомили важливість спільних зусиль, адже на їхнє переконання, «анімація має потенціал стати основою майбутнього країни, об'єднуючи всі можливі інструменти передачі досвіду та посилюючи їх вплив». На заході обговорювалися такі болючі питання сьогодення, як нинішній стан української анімації, її можливості під час війни, як вийти з кризи та досягти економічного зростання, стратегічне бачення розвитку індустрії анімації до 2035 року. Йшлося і про важливість співпраці держави, бізнесу та освіти. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227949/2024-06-06-u-kyievi-vidbulosya-obgovorennya-rozrobky-strategii-rozvytku-animatsiynoi-industrii-ukrainy/>

Щоденник Docudays. День 6. Сімейний портрет в інтер'єрі: щастя і жахіття. – Дмитро Десятерик

У Києві триває XXI Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA. Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/227899/2024-06-06-shchodennyk-docudays-den-6-simeynyy-portret-v-interieri-shchastya-i-zhakhittya/>

21-й Міжнародний фестиваль Docudays UA оголосив переможців. – Поліна Горlach

Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/762821-docudays-ua-ogolosiv-peremozcv-2024/>

«ТРО Медіа» оголосило програму фестивалю «Війна в об'єктиві». – Валерія Буняк

7 червня в Українському домі у Києві відбудеться церемонія нагородження переможців конкурсу «Війна в об'єктиві» у межах однойменного фестивалю документалістики. Журі визначить найкращі публікації, сюжети та репортажі у семи номінаціях – «Відеорепортаж», «Текстовий репортаж», «Кращий оператор», «Інтерв'ю», «Фоторепортаж», «Радіорепортаж/подкаст», «Улюбленець (долі) глядацьких симпатій». Окрім цього, того ж дня відбудеться прем'єра документального фільму «Журналіст у формі» Ю. Мацарського, М. Курочкіна та «ТРО Медіа», який розповідає про журналіста, науковця, піар-менеджера В. Мукана, який на початку великої війни простим солдатом приєднався до лав 118 бригади ТрО. 8 червня в межах фестивалю покажуть документальний фільм «Культура vs війна» К. Тарасова про те, як режисери, музиканти, кінематографісти, вдягаючи піксель, і попри всі жахи війни, генерують нові сенси української культури. Героями проєкту стали: С. Михальчук, А. Сеїтаблаєв, гурт «Антитіла», Т. Компаніченко, В. та К. Ліберови, С. Жадан, Я. Пілунський, Ю. Грузінов, М. Ілленко, Д. Лінартович, Є. Нишук та О. Тритенко. Глядачі також зможуть побачити документальний фільм «Готові до спротиву. 107 бригада ТрО» О. Ткачука, М. Кобилюка та «ТРО Медіа». 9 червня відбудеться прем'єра документального фільму «Щити Києва» Д. Гавриленка, О. Каціона та «ТРО Медіа», який розповідає про ключові військові позиції поблизу Києва, що займали тероборонівці на початку повномасштабного вторгнення. Того ж дня учасники фестивалю зможуть переглянути художній фільм «Кіборги» А. Сеїтаблаєва про оборону Донецького аеропорту під час війни на Донбасі. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227931/2024-06-06-tro-media-ogolosylo-programu-festyvalyu-viyna-v-objektyvi/>

ОМКФ 2024, який пройде у Києві замість Одеси, оголосив спеціальну програму Фестиваль фестивалів. – Анна Семьонова

XV Одеський міжнародний кінофестиваль оголосив перелік фільмів, які буде представлено в спеціальній програмі «Фестиваль фестивалів». До неї увійшли кінострічки, що брали участь у конкурсах провідних світових фестивалів. Докладніше:

<https://shotam.info/omkf-2024-iakyy-proyde-u-kyievi-zamist-odesy-oholosyv-spetsialnu-prohramu-festyval-festyvaliv/>

На Суспільному презентують фільм «Відстань» про дітей з прифронтових територій. – Олексій

6 червня на Першому каналі Суспільного мовлення відбулася прем'єра документального проєкту «Відстань». Проєкт присвячено пам'яті І. Цибух, яка будучи журналісткою, зосереджувалася на висвітленні болючих тем війни, несправедливості та життю на Донбасі. Стрічка «Відстань» розповідає про

підлітків Донеччини та Луганщини, їхній побут, тривоги та досягнення у віддалених від мегаполісів місцях. Зйомки проходили у жовтні 2021 року, за три місяці до початку повномасштабного вторгнення. Режисер проєкту С. Жулін розповідає, що знімали протягом 10 днів у містах та селах: Мар'їнка, Веселе, Покровськ, Золоте, Нью-Йорк. Докладніше:

<https://shotam.info/na-suspilnomu-prezentuiut-film-vidstan-pro-ditey-z-pryfrontovoykh-terytoriy/>

На Netflix у червні виходить п'ять українських фільмів. – Юлія Поліковська

З початку червня на стримінгу Netflix стали доступними для перегляду нові українські кінострічки: «Уроки толерантності», «Пограбування по-українськи», «Тісто», «Чому я живий», наступної середи з'явиться «Я і Фелікс». Докладніше:

<https://ms.detector.media/internet/post/35157/2024-06-06-na-netflix-u-chervni-vykhodyt-pyat-ukrainskykh-filmiv/>

Одеська кіностудія відповіла на заяву Держаудитслужби про збитковість та ризик припинити своє існування. – Анастасія Сударенко

Державна аудиторська служба визнала Одеську кіностудію збитковою та такою, що ризикує припинити своє існування. Натомість підприємство заявило, що працює стабільно і жодних загроз існуванню кіностудії немає. Докладніше про позиції сторін:

<https://suspilne.media/odesa/762371-odeska-kinostudia-vidpovila-na-zaavudersauditsluzbi-pro-zbitkovist-ta-rizik-pripiniti-svoe-isnuvanna/>

Література. Книговидання

Український ПЕН випустив альманах із текстами учасників фестивалю «Прописи». – Валерія Буняк

Цьогоріч другий фестиваль-воркшоп для молодих авторів та авторок «Прописи» відбувся 6–10 березня в Івано-Франківську. До альманаху фестивалю ввійшли поезії та уривки прози 15 письменників-початківців: А. Дорошенко, І. Гнатива, О. Заєць та ін. Збірку створено за підтримки відділу преси, освіти та культури Посольства США в Україні. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227914/2024-06-06-ukrainskyy-pen-vypustyv-almanakh-iz-tekstamy-uchasnykiv-festyvalyu-propysy/>

Євген Лір пише англomовну книгу про Херсонщину та підри́в росіянами Каховської ГЕС. – Поліна Горлач

Український письменник, перекладач і музикант Є. Лір пише книжку «The FLOOD» – про підри́в російськими військами Каховської ГЕС у червні 2023 року. Її надрукує видавництво Ukraïner. Сам Лір зазначає, що цей англomовний проєкт «покликаний розповісти світові про наслідки теракту, процес ліквідації цих наслідків, а також про саму Херсонщину». У книзі з'являться історії волонтерів, військових та місцевих мешканців. Пізніше книга вийде також українською. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/762735-evgen-lir-pise-anglomovnu-knigu-pro-hersonsinu-ta-pidriv-rosianami-kahovskoi-ges/>

Музейна справа

В Києві розпочала роботу виставка «Дохристиянські вірування України». – Олександр Кравченко

Вона експонується від 6 червня у Національному музеї історії України. Представлено понад 500 експонатів з колекції закладу. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/06/06/617478_kiievi_rozpochala_robotu_vistavka.html

Підготовка до великої війни, виставки закордоном та диджиталізація. Як Харківський ЛітМузей працює під час вторгнення? – Жданович Дарина

Харківський літературний музей відкрився у 1988 році. За час існування до установи було різне ставлення: «У зросійщеному Харкові працювати з суспільною пам'яттю складно». Та попри це музей пройшов шлях від маргіналів до маскульту. Літмузей об'єднує навколо себе митців та дослідників, а також працює з матеріалами, які десятиліттями намагалася знищити радянська влада. Літмузей – це перша офіційна робота С. Жадана. Вони досі співпрацюють та роблять різні спільні проекти. Після 24 лютого 2022 року музей призупинив свою діяльність, аби евакуювати експонати. Згодом поступово почав відновлювати роботу: спочатку онлайн-події, далі – виставки у різних містах країни, а потім – повернення до Харкова. Директорка музею Т. Пилипчук розповідає про вплив російської культури на культурну пам'ять українців, діяльність музеїв під час війни, важливість збереження культурної спадщини та нові проекти. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/articles/kharkivs%ca%b9kyy-litmuzey/>

Маневицький краєзнавчий музей презентували на міжнародній конференції у Берліні

Понад 100 українських музейників взяли участь у міжнародній конференції у Берліні під гаслом «Від кризи до майбутнього: Нові відповідальності для музеїв в Україні». «Головна мета – розробка спільних пропозицій українськими музеями для наступної „Ukraine Recovery Conference“, яка пройде в Берліні 11–12 червня, адже відбудувати Україну – це величезний виклик для міжнародних донорів, але насамперед для українського народу та громадянського суспільства», – зауважив директор Маневицького краєзнавчого музею П. Хомич. Працівники музеїв України напрацювали та сформулювали свої пропозиції з відновлення України та представили 10 пропозицій відновлення музейної сфери. Докладніше:

<https://manevychi.rayon.in.ua/news/712284-manevitskiy-kraeznavchiy-muzey-prezentovali-na-mizhnarodniy-konferentsii-v-berlini>

Запроволочне життя. – Олександр Авербух

Дослідник Українського наукового інституту Гарвардського університету, літературознавець, поет, перекладач розповідає про виставку

фотографій і листів українських оstarбайтерів у нацистській Німеччині, організовану ним у Гарвардському університеті, разом з Українським науковим інститутом та Центром Девісів, що є частиною масштабного проєкту, присвяченого досвіду перебування в окупації та пропаганді на окупованих територіях. Вона покликана висвітлити цю маловідому в Північній Америці трагічну і складну сторінку в історії Другої світової війни. Мало хто в цьому регіоні знає про такі події, оскільки оstarбайтерів завжди (як у СРСР, так і поза його межами) вважали колаборантами, це було наслідком радянської пропаганди. Проте насправді ці люди були жертвами двох тоталітарних режимів – нацистського і радянського. Докладніше:

https://lb.ua/blog/olexandr_averbuh/617362_zaprovolochno_zhittya.html

Охорона культурної спадщини

Чоловік незаконно намагався вивезти з України французькі книги кінця XIX ст.

В автомобільному пункті пропуску «Устилуг» на Волині митники вилучили в чоловіка книги французьких видавництв кінця XIX століття. Вони можуть становити культурну цінність, а переміщення такого антикваріату через кордон перебуває під контролем держави. Докладніше:

<https://zahid.espreso.tv/novyny-volyni-cholovik-nezakonno-namagavsya-vivezti-z-ukraini-frantsuzki-knigi-kintsya-xix-st>

Навчальні заклади

Як відновлюють академію Бойчука після ракетного удару: коментарі академії та МКІП. – Оксана Заблоцька

росіяни 25 березня завдали ракетного удару по Академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Бойчука, зруйнувавши частину будівлі. 5 червня відбулося засідання Комітету Верховної ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, на якому представники Мінкульту, КМДА й народні депутати розглянули питання про відновлення та збереження знищених і пошкоджених об'єктів. Комітет спонукає відомство до активніших дій – адже, як зазначив нардеп Ю. Павленко, за весь цей час МКІП «фактично нічого не зробило» для відновлення освітнього закладу. Про це в коментарях програмі «Культура на часі» розповіли члени комітету Ю. Павленко та В. В'ятрович. Павленко наголосив, що саме тому комітет звернувся до МКІП із вимогою негайно вжити заходів з підготовки документів і початку демонтажу. Мовляв, за кожен день відсутності демонтажних робіт під завалами втрачаються унікальні культурні цінності держави, дипломні роботи, які зберігали та збирали протягом багатьох десятиліть. В'ятрович акцентував: «На жаль, ми побачили, що особливо нічого не робиться, попри те, що академія – справді важливий об'єкт у системі культурного світу України: і як матеріальна цінність, і насамперед як колектив. Ми не побачили якихось кроків, які б впевнено вели до відновлення академії. Втрачено три місяці, і ми розуміємо, що в зимовий період можуть початися подальші руйнування». Директор Департаменту мистецтв МКІП Є. Лавро відмовився надавати коментар

«Суспільне Культура». А проте відкрито зачитав на засіданні позицію відомства. Він повідомив, що наразі підготували дефектний акт для здійснення першочергових аварійних робіт. Окрім цього, академія Бойчука сформувала дві проектні заявки на фінансування за бюджетною програмою: щодо здійснення робіт з демонтажу будівлі на 6,5 млн гривень, а також проведення капітального ремонту із заміною вікон та пошкоджених мереж гуртожитку на суму 17 млн гривень. Окрім того, в Мінкульті повідомили, що «досягнуто домовленості про надання з боку ЮНЕСКО допомоги для виконання першочергових та невідкладних робіт в академії ім. Михайла Бойчука. Це передбачає, зокрема, демонтаж, очищення уламків з пошкодженої території, а також у створення необхідної документації з оцінки збитків для підготовки проектною документації. Ця допомога буде надана в рамках реалізації проекту Цільового фонду ЮНЕСКО/Японії „Збереження культурної спадщини в Україні”, який фінансується урядом Японії. ЮНЕСКО вже організували два технічні візити до академії. Під час них було проведено 3D лазерне сканування пошкодженої частини будівлі, включаючи спортивний зал, концертний зал, керамічні майстерні та музейну галерею. Також за участі міжнародного інженера-будівельника розроблено попередні структурні рекомендації та можливий план робіт. Наступними кроками стане відбір підрядника та проведення робіт зі знесення та вивезення уламків». Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/762221-akademia/>

Культура національних меншин. Закордонні українці

В Українському домі в Ризі запускають курси української мови та літератури. – Анна Семьонова

Організація українських вчителів у Латвії запускає серію мовних та літературних зустрічей, які відбуватимуться щоп'ятниці в Українському домі в Ризі. Мета – збереження національної автентичності та етнокультурної самобутності, підтримка національно-патріотичного духу українців крізь призму української мови, літератури та історії. Докладніше:

<https://shotam.info/v-ukrainskomu-domi-v-ryzi-zapuskaiut-kursy-ukrainskoi-movy-ta-literatury/>

Підтримка України у світі

Ада Уордсуорс: благодійність, українська мова та улюблені місця в Харкові. Strangers Not Strangers. – Аріся Чернобай

Ада Уордсуорс, яка народилася у Великій Британії, у Лондоні, а зараз живе в Харкові і керує благодійним фондом KHARPP, а також пише про українську культуру, переважно східну, і про війну загалом, в інтерв'ю розповідає про мотивацію переїзду; про звільнення українського мистецтва та архітектури від Радянського Союзу і відродження ідеї, що тільки тому, що щось було побудовано за часів Радянського Союзу, не означає, що це має бути радянське мистецтво, це також може бути українським; про перехід на українську тощо. Докладніше:

<https://lyuk.media/people/strangers-not-strangers-ada-ua/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm